

In Memoriam

Netekome iškiliausio Lietuvos psichiatro, humanistinės krypties psichiatrijoje pradininko, pagrindinio psichinės sveikatos minties formuotojo, visų šiuolaikinės psichiatrijos specialistų mokytojo Lietuvoje, ypač talentingo ir jautraus gydytojo, habilituoto daktaro profesoriaus ALGIRDO DEMBINSKO.

Prof. habil. dr. Algirdas Dembinskas gimė 1939 m. liepos 6 d. Joniškėlyje. Profesorius protėviai buvo bajorai, todėl jam buvo suteikti Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės bajoro, Pobogo herbo titulai. Tėvas buvo tremtinys, daug gyvenimo metų praleidęs Sibire.

Jaunystėje profesorius ypač išsiskyrė geru mokslu, 1963 m. baigė Vilniaus universiteto Medicinos fakultetą ir pasirinko psichiatro kelią. Psichiatrija

tapo neatsiejama profesoriaus gyvenimo ir šeimos (žmona Laisvė Dembinskienė – psichiatrė) dalis. Ypatingas gydytojo talentas, nuolatinis žinių siekimas, meilė knygoms, neišsemiama klausytojo kantrybė, užduodami taiklūs klausimai, begalinė tolerancija, argumentuotos išvalgos, pagarba kito nuomonei, ramus balsas – tai savybės, kurios kiekvienam bendraujančiam palikdavo ypatingą jausmą, norą vėl susitikti ir vėl gauti gyvenimui naudingą pamoką. Psichiatras Algirdas Dembinskas pirmasis ligoninėje nusiėmė baltą chalata, tuo parodydamas visai psichiatrų bendruomenei, kad neturi būti sienos, skiriančios mus ir pacientus, kad tarpasmeniniame bendravime visi yra vienodi, lygiaverčiai partneriai.

Profesorius buvo ypatingas pedagogas. Jo paskaitų susirinkdavo klausytis pilnos auditorijos žmonių iš įvairių universitetų, jo paskaitų laukdavo visose gydymo įstaigose. Itin aukšta kalbos kultūra, originaliai perteikiamos žinios visiems išlikdavo visam gyvenimui. Profesoriaus erudicija, žinios ir klinikinė patirtis buvo neįkainojamos dovanos visiems jo mokiniam, kuriomis jis dalijosi dosniai ir geranoriškai. Ypatingas profesoriaus talentas buvo užduoti klausimus, į kuriuos ieškant atsakymo tekdavo įdėti daug darbo ir pastangų, tačiau su visais smalsiais jis leisdavosi į gilią ir nepaprastai pamokančias diskusijas, o jo klinikinė patirtis ir pedagoginis talentas skatindavo mokytis ir sekti juo. Šios Mokytojo savybės išugdė visą plejadą psichiatrijos praktikų ir mokslininkų, kurių širdyse jo atminimas išliks visiems laikams. Profesorius Algirdas Dembinskas, subūręs didelę mokinių grupę, yra pagrindinio vadovėlio „Psichiatrija“ (2003 m.) sudarytojas ir mokslinis vadovas bei septynių mokomųjų knygų autorius.

Lietuvos psichiatrijos mokslas neišivaizduojamas be profesoriaus Algirdo Dembinsko indėlio. Profesorius domėjosi visomis psichiatrijos kryptimis: nuo genetikos, psychopatologijos, psychofarmakologijos iki epidemiologijos, psychoterapijos, socialinės psichiatrijos. Apgynė dvi biomedicinos mokslų srities disertacijas: „Šizofrenija sergančių vilniečių klinikinės ir epidemiologinės ypatybės“ (1970 m.) ir „Girtavimo ir alkoholizmo medicininės ir socialinės priežastys“ (1993 m.), publikavo apie

Prof. habil. dr. Algirdas DEMBINSKAS
1939 07 06 – 2016 07 23

200 mokslinių straipsnių, buvo penkių monografijų bendraautoris. Jam vadovaujant apginta 11 disertacijų. Profesorius darbas suicidologijos srityje XIX pasauliniame suicidų prevencijos kongrese Adelaidėje buvo apdovanojamas didžiuoju prizu. Profesorius Algirdas Dembinskas visada entuziastingai palaikė naujausių psichikos sveikatos sričių raidą Lietuvoje.

Profesorius buvo labai aktyvus psichiatrų bendruomenės narys. Daug metų vadovavo Lietuvos psichiatrų asociacijai, įkūrė ir vadovavo Lietuvos suicidologijos asociacijai, buvo Europos psichiatrų asociacijos narys, Tarpautinės savižudybių prevencijos asociacijos narys. Jis nuolatos organizavo ir pirmininkavo tarptautinėms ir nacionalinėms konferencijoms, skaitė pranešimus ne tik Lietuvoje, bet ir įvairiose

pasaulio šalyse: Prancūzijoje, Vokietijoje, Švedijoje, Danijoje, Slovėnijoje, Belgijoje, Lenkijoje, Rusijoje, Baltarusijoje, JAV, Anglijoje, Australijoje, Kinijoje, Latvijoje, Estijoje ir kt.

Algirdas Dembinskas ilgą laiką buvo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos vyriausiasis psichiatras, konsultantas, pagrindinių profilaktikos programų ir psichinės sveikatos priežiūros normų rengėjas. Taip pat buvo redakcinės kolegijos narys tokių mokslinių ir praktinių žurnalų: „Psichiatrijos žinios“, „Medicinos teorija ir praktika“, „Biologinė psichiatrija ir psychofarmakologija“, „Psichiatrija“. Jo švietėjiška veikla televizijoje, radijuje, žurnaluose, laikraščiuose, kvietiniai pranešimai įvairiose bendruomenėse yra nesuskaičiuojami. Kultūros srityje su profesoriumi konsultavosi žymiausi Lietuvos režisieriai ir aktoriai, menininkai, nes tik jis galėjo labai subtiliai perteikti psichikos įvairovę.

Profesorius taip pat pasižymėjo lengvojoje atletikoje ir alpinizme. Būdamas moksleivis, tapo Kauno miesto bėgimo čempionu. Studijų metais vadovavo Vilniaus universiteto Turistų klubui, taip pat buvo Lietuvos alpinistų rinktinės narys, įveikė aukščiausių kalnų viršūnes.

Įvairiapusė profesoriaus habilituoto mokslų daktaro Algirdo Dembinsko veikla buvo įvertinta Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi už nuopelnus medicinai (2004 m.).

Itin produktyvi profesoriaus veikla, didelis užimtumas niekada neatitolino meilės ir rūpesčio šeimai. Žmona Laisvė ir sūnus Algirdas – tai pagrindiniai žmonės, kuriems Algirdas Dembinskas skyrė savo darbus ir meilę.

Visus mus palietė tamsa ranka vėsia,
Dabar jokia užuojauta neguodžia,
Nebent viltis, kad neišnyks dvasia,
Kad liks darbai, sumanymai ir žodžiai.

Telieka Jis mūsų atmintyje.